

Vapurları batırılan 14 bin Alman askeri boğuldu

İhata hareketine karşı

Almanlar nevmidane bir gayret gösteriyor Çemberi kırmak için İngiliz kuvvetlerinin arkasına torpidolarla asker çıkardılarsa da taarruzları tardedildi

Norveç kralına yeniden müzakere teklif ettiler

Kral, memleketinde bir tek Alman askeri bulundukça müzakereye girişmeyeceği cevabını verdi

Alman cephesi, 25 (A.A.) — Havas yarelerinin müteaddit bombardımanlarından sonra Steinkjer, harabe haline gelmiştir. Maamafih Almanların hiç şüphesiz vakit kaybetmeden mütefiklerin ihata hareketlerine mani olmak için yapmış oldukları şiddetli mukabil taarruzlara rağmen mütefikler, Steinkjer etrafındaki mevzilerini muhafaza etmektedirler.

Namsos ve Andalsen'e çıkarılmakta olan kuvvetler sayesinde mütefikler kıtaatının yekünü kabarmaktadır. Norveçteki İngiliz tayyare defil topları, heran takviye edilmektedir.

Müşahitler, mütefiklerin sevkulceys bakımından ehemmiyeti büyük olan Lillehammer - Trondheim demiryolunu kontrol etmekte ve bu suretle Almanların bu yoldan takviye kıtaatı almalarına münaa'at eylemektedir.

MÜTEFİK ORDULARI KUVVETLENİYOR

Londra, 25 (A.A.) — İyi bir men- lardan öğrenildiğine göre Alman tay-

Siird'de bulunan

Petrolun zengin ve işletmeye müsait olduğu anlaşıldı

Haber her tarafta büyük bir memnuniyetle karşılandı. Başvekilin bu sahaya giderek tetkikat yapması muhtemel

Tren yoluna yakın Raman dağında açılan kuyudan petrol çekilmesine devam ediliyor

(Yazısı 2 ncide)

İngilizler Silte, Almanlar Skapa Flova taarruz ettiler

Alman tayyarelerinin akını neticesiz kaldı

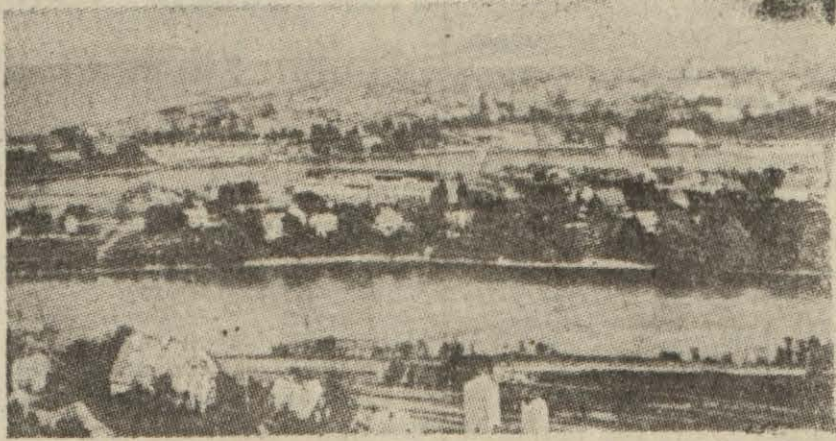
İngilizler iki karakol gemisi batırdılar

Londra, 25 — Bahriye nezareti taarruz teşebbüsünde bulunmuşlardır. Tayyareler iki bomba atmışlardır. Bir tayyare yola mitralyöz ateşi açmıştır.

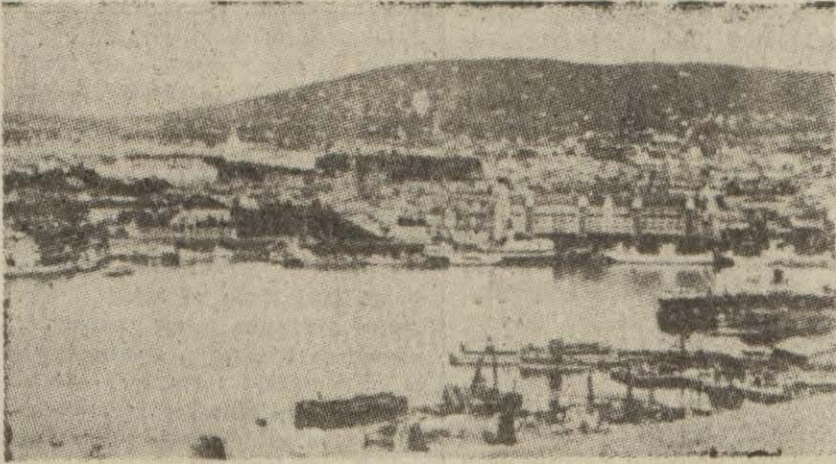
Yayılat yoktur. Müdafaa ateşi ve ta-

kip tayyarelerinin uçması üzerine Almanlar çekilmişlerdir.

(Tayyare faaliyetine dair diğer haberler 3 üncü sayfamızdadır.)

Bugünkü harekâta sahne olan ve bombardımanlarla harap olduğu bildirilen Trondheim şehri--

Oslo limanından bir görünüş

Almanya - Romanya iktisadî anlaşması imza edildi

Romanya Almanyaya 939 da tespit edilen miktar üzerinden petrol gönderecek

Romanya, Leyin Marka nazaran düşürülmesi teklifini kabul etmedi

Bükreş, 25 (A.A.) — Alman iktisat heyeti reisi Klodiyus bugün Buda peşteye gidecektir. Heyetin diğer azası bir müddet sonra gideceklerdir. Bu azadan üçü Sofyaya hareket etmiş-

ANLAŞMALARIN ESASLARI

Budapeşte, 25 (A.A.) — Geçen mart ayının on sekizinde Almanlarla Romanyalılar arasında Bükreşte başlamış olan iktisadî müzakereler, sona ermiştir. Evvelki gece imza edilmiş olan Alman - Romen itilâflarına mun-

zam olan protokolda şu maddeler vardır:

1 — Markın Leye nazaran fiyatı muhafaza edilecektir. Almaya ihraç olunan hububatın tediyesinde bir Ra-yismark 41 Ley hesap edilecektir.

2 — Romanya, Çekoslovakya'ya bir takım gümrük kolaylıkları gösterecektir. Almaya, esasen bu kolaylıklardan istifade etmektedir.

3 — Almaya, Romanya'ya yap-makta olduğu kömür ihracatını tak-riben yüzde 40 nisbetinde arttırmağı

(Devamı 4 üncüde)

Alman tehlikesi karşısında Bazı İsveç şehirleri tahliye ediliyor

İsveç Veliahtı "cesaretimizi kaybetmiyoruz,, diyor İsveçin cenubunda asker yüklü Alman gemileri toplandı

SON DAKİKA

İsveç millî müdafaa istikrazı yapıyor

Stokholm, 25 (A.A.) — İsveç hükümetinin mayısın birinde 500 milyon kronluk millî müdafaa istikraz tahvillerini piyasaya çıkaracağı haber verilmektedir. Bu istikraz, şimdiye kadar İsveçte aktedilmiş olan bu nevi istikrazların en mühimidir.

İtalyan vapurlarına limanlarına dönmek emri verilmedi

Nevyork, 25 (A.A.) — İtalyan umumî seyrisefain kumpanyası direktörü, Avrupanın şimdiki vaziyeti dolayısıyla İtalyan gemilerine mensup oldukları limanlara dönmeleri emrinin verilmemiş olduğuna dair olan haberleri katı surette tektzip etmektedir.

İsveç aıtınları Amerikaya gönderiliyor

Vaşington, 25 (A.A.) — Ticaret nezareti 17 nisan'da biten hafta içinde Amerikaya 70 milyon dolar kıymetinde altın ithal edilmiş olduğunu bildirmektedir. Bunun 18 milyonu İsveçten ve 10 milyonu İngiltereden gelmiştir.

Yugoslavyada bir Almanın evinde bulunan silâhlar

Paris, 25 — Yugoslavyada Luibianadan bildirildiğine göre, polis bir sellüloz fabrikasında mühendislik yapan bir Almanın çok lüks hayat yaşamasından ve Slovenya Alman teşkilâtlarına para verme-sinden şüpheye düşerek evinde araştırma yapmış, 30 otomatik tüfek, birçok cephane, 30 Alman askeri üniforması bulmuştur. Bir habere göre, Bu Alman tevkif edilmiş, bir habere göre de Almanyaya kaç-mıştır.

Matbuat kanununa iki fıkra ilâve edildi Bu münasebetle ileri sürülen mütalealara Dahiliye ve Adliye Vekilleri cevap verdiler

(Yazısı 2 ncide)

Matbuat kanununa iki fıkra ilâve edildi Bu münasebetle ileri sürülen mütalealara Dahiliye ve Adliye Vekilleri cevap verdiler

Ankara, 24 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün Şemsettin Günaltayın başkanlığında toplanarak İhbarlar Umum müdürlüğü ile orman umum müdürlüğü 1939 yılı bütçelerinde münakale yapılmasına ait kanun lâihahaları Hatay jandarma teşkilâtının maaş ve işe bedeline ait kanunu müzakere ve kabul etmiştir.

Meclis bundan sonra matbuat kanununun 35 inci maddesine iki fıkra ilâvesine ait kanunu müzakere etmiştir.

Teklif edilen kanun lâihahası ilâvesi istenilen fıkralar şunlar idi: "Millî hislerimizi inciten veya bu maksatla millî tarihi yanlış gösteren yazılar memnurdur.

Memleketin emniyeti ile alakadar meseleler hakkında yapılmakta olan tahakkuk ve gene emniyet bakımından olan tedbirlerden bahseden yazılar memnurdur.

Ancak bu tahakkuk yapmaya veya bu tedbirleri almaya salâhiyetli makam tarafından bu hususta müsaade verilebilir."

Kanunun heyeti umumiyesi üzerinde söz alan hâtipler konulacak hükümlerin tatbikatında bir çok güçlükler ve ihtilaflara meydan vereceği hususuna işaret etmiş ve bu arada da "millî hisleri inciten ve bu maksatla millî tarihi yanlış gösteren yazılar", hakkındaki kayıt için bir teklif mercii göstermek lâzım geleceği ve "memleketin emniyeti", kaydının tasrih ve tayin edilmesi zarurî olduğu mütaleasından bulunmuşlardır.

Encümen adına cevap veren mazbata muharriri Sinaî Devrim mevzuu bahis noktalar için bir teklif mercii gösterilmesine lüzum olmadığını, bu yolda gidildiği takdirde hükime yapılacak bir iş kalmayacağına söylemiş ve demiştir ki: "Hakimler 'millî hisleri incitme', 'keyfiyetin herhangi bir ehliyyukuf kadar takdir edecek bir kudrette' dir. Bu teknik bir mesele değildir. Nihayet 'millî hisleri incitme', nin delâlet ettiği manayı onlar da herhangi bir ehliyyukuf kadar tayin ederler.

Adliye Vekilinin sözleri

Adliye Vekili Fethi Okyar söz alarak demiştir ki:

"Aka Gündüz arkadaşımız, hakimlere ehliyyukufa müracaat hususundaki salâhiyetleri mevzuu bahsettiği zaman ehliyyukufa müracaat etmemeleri fikrinde bulundu. Hepimizin hatırladığı gibi, geçenlerde bir dava oldu. Şu veya bu suretle vuku bulan ehliyyukuf talepleri reddedildi. Malûmuâlidir ki ehliyyukufa müracaat doğrudan doğruya hükime verilen bir salâhiyetdir. Şunun veya bunun tarafından yapılacak teklif varit olamaz. Bu noktayı da tashih etmek isterim.

Bundan başka bu münasebetle dediler ki, "ne Afrodit davasını isterim, ne de Afrodit davasını çıkararlar, Afrodit davasını çıkararlar kimlerdir? Ve niçin çıkarıyorlar. Afrodit davası malûmunuzdur. Gazeteler uzun uzadıya mevzuu bahsettiler. Türkiye B. M. Meclisinden çıkmış olan bir mucibince müstehecn addolunacak kitapları takip etmek vazifesi müddeîumu milere verilmiştir. Müddeîum milere bu vazifeyi yaparlarken B. M. Meclisinden çıkmış olan kanunları tatbik etmekten başka hiç bir gaye takip etmiyorlar. (Bravo sesleri) Bunların muhakemelerinin doğru olup olmadığını tetkik etmek doğrudan doğruya hakimlere aittir.

Dahiliye Vekilinin izahatı

İleri sürülen mütalealara karşılık olarak Dahiliye vekili Faik Özlak aşağıdaki izahatı vermiştir:

"Arkadaşlarımızdan birisi, 1.ci fıkranın vâzih olmadığını söyledi. Ve bunun polise bırakılması, nin doğru olmadığını bildirdiler. Takdir polise ait değildir, mahkemeye aittir.

Bu fevkalâde hallerden mütevellit muvakkat bir kanun değildir. Daimî olarak lüzum hissedilen ve bir ihtiyaca cevap veren bir tekliftir. Hakikaten millî hisleri inciten ve fakat mevcut mevzuata göre yazılan mukabilinde tahdid bir ceza olmayan fiillerin vukuuna mani olmak için bu lâihayı getirmiş bulunuyoruz.

Hükümetimiz bu lâihayı lüzumuna kani olarak huzuruna takdim etmiştir. Bugün dahi bu lüzumun zail olduğuna değil hafiflediğine bile kani değilim. Onun için müdafaa etmek mecburiyetindeyim.

Matbuat medenî memleketlerde serbesttir. Bizim de matbuat serbestisine en çok riayet eden memleketlerden birisi olduğumuzda asla te reddüt etmiyoruz. Her vesile ile matbuat serbestisini mahfuz tutmakta ve onun takviyesinde çalışmaktayız ve çalışıyoruz. Fakat bu demek değildir ki, matbuat vasıtasıyla yapılacak suçlara musamahayı tecviz ediyoruz. Bu maddenin teklifine saik olan sebeplerden bir tanesini söyleyeyim. Genç yaz gazetelerimizin birinde bir Arnavudun bir makalesi intişar etti. O makalede o adam Arnavutluğu ile iftihar ediyor ve Türkün ve Türklüğün büyük hamlelerini, inkılaplarını Arnavutluğu mal ederek bize bir Arnavut hediyesi gibi satmak istiyor. Maalesef bu yazı bir Türk gazetesinde yer bulmuştur. Yarin da böyle bir şeyin yapılması ihtimalini daima gözünde tutalım. Hiç bir memlekette o memleketin lûtfüne, himayesine, misafirperverliğine sığınmış olan insanlar o memleket halkının asil hislerini incitmek hakkına malik değildirler.

Mevzuatımız bu hareketi bir ceza ile tehdit etmediğinden takibat yapılamaz. Bir arkadaşımız diğer gazetelerden ve vicdani ammeden bahsettiler. Katil karışmada da vicdani amme vardır. Fakat, vicdani amme var diye katil cezasız bırakılıyor mu? İkinci fıkraya gelince bu da bizim için çok aziz olan millî tarihi her akıma gelen adamın istediği gibi tahrif ederek ve yalan yazarak bizi incitmesine mani olmak içindir. Bizim millî tarihimizi herkesin istediği gibi karıştırmasına müsaade edemeyiz. Millî hislerimizin rencide edilmesine meydan vermemek için bu kanunu getirdik.

Diger bir suale cevaben Dahiliye Vekili şöyle demiştir:

Hükümetler ve meclisler kendilerinin evvel yapmış olan veya daha evvel kendileri tarafından yapılan işlere, hüküm ve kaidelere bağlanıp kalmak değil, dünya hâdiselerinin cereyanını takip ederek onların kendi memleketlerinin menafii esasiye ve emniyeti üzerinde yaptıkları tesirata göre tedbir almakla mükelleftirler. Memleketin emniyetine taallük eden bir hâdisi keşfediyor. Bunun hakkındaki takibat başlıyor. Gizli kalmalı lazımdır. Her hangi gazeteci haber alıyor, gazetesine yazıyor, ertesi gün bunun takibinden hasıl olacak makasat kayboluyor. Yine bu maksatla hükümet bir tedbir alıyor. Memleketin emniyetine matuf. Ertesi gün her hangi bir gazete muhabiri bunu öğreniyor, gazetesine telgraf ve mektupla bildiriyor ve neşrettiliyor.

Bu hâliere müsaade etmek vakit vakit memleketin emniyeti noktasından bazı zararları tecviz etmektedir.

Bunları nereden tahkik edelim. Buna da cevap vereceğim. Bizim memlekette Ebced okuyanlar gazete çıkarmaz. Bilgili insanlar gazete çıkarırlar. Gazete çıkartıp etkâri umumiyeye hitap etmek salâhiyetini kendinde bulan arkadaşlar falan hâdisi için hangi makama müracaat edeceğini bilirler ve bilmeleri de mümkündür...

Bu müzakereler sonunda bazı mebuslar tarafından verilen tadil ve tay teklifleri okunarak reddedilmiş ve kanunun maddeleri olduğu gibi kabul edilmiştir.

Belediyeye bağlı müesseseler

Yeni yıl bütçeleri dün
şehir meclisine verildi

Belediyeye bağlı müesseselerin 940 bütçeleri Şehir Meclisine verilmektedir. Mezbaha varidatı, 938 hasılatı 978.000 liraya baliğ olduğu ve 939 mali yılının yedi aylık tahsilâtı da 650.000 lirayı bulmuş olduğundan 940 senesi varidatı bir milyon lira olarak tahmin edilmiştir. Masraf bütçesinde müessese -deki mevcut veterinerler üzerinde şef veteriner olmadığından maaşlı veterinerler üzerine 50 şer lira maaşlı iki şef veteriner ve ücretli veterinerler için de 140 lira ücretli bir şef veteriner ilâve edilmiş ve bunlara mukabil, 35 lira maaşlı iki ve 100 lira ücretli bir veteriner mevkuf tutulmuş, mezbaha muamelâtı için 60 lira ücretli bir kâtiple 85 lira ücretli bir levazım ve tamirat şefliği ihdas edilmiştir.

DARÜLACEZE

Darülaceze varidat ve masrafı 189.561 lira olarak tevzin edilmiştir. Varidat Şirketi Hayriyeden alınacak 7.000 lira, Akaydan alınacak 13.300 lira, infalâthaneler hasılatı 2000 lira, sinema ve tiyatrolar hasılatı 60 bin lira olarak 6.500 lira konmuştur.

ŞEHİR TİYATROSU BÜTÇESİ

Şehir Tiyatrosu bütçesi 100 bin 500 liradır. Dram ve Komedi hasılatı 939 hasılatı göz önünde tutularak geçen sene gibi 82.000 lira, müteferrik varidat 6.000 lira, çocuk tiyatrosu hasılatı 2.500 lira, ecebî memleketlerden getirilecek trup -lar hasılatı olarak 2.000 lira konmuştur. Belediye bütçesinden 39.435 lira yardım edilecektir.

Maasat geçen senenin aynısıdır. Yalnız müessesede büyük himmet ve gayretle çalışan rejisör ücreti, ne 40 lira ve iyi iş yaptığı bildirilen marangoz ile dekor makinisti ve muavini ücretlerine 25'er lira zam edilmiş, müessesenin idare işlerinde kullanılmak üzere kırkar lira ücretli iki memur ilâve edilmiştir.

KONSERVATUVAR

Konservatuvar bütçesi geçen seneden 7.247 lira fazlasıyla 93 bin 447 liradır. Belediye bütçesinden bu sene de 43.355 lira muavenet edilecektir.

Eski eserleri tetkik eden heyete 140 lira ücretli bir ve 85 lira ücretli iki aza daha ilâve edilerek eski eserlerin tetkikinin süratle ikmalî temin olunmuş, eski musiki heyetinin takviyesi nazarı dikkate alınarak 120 lira ücretli bir ke-menge, 120 lira ücretli bir keman 60 lira ücretli bir ut, 85 lira ücretli bir tanbur ve armoni heyetine de 60 lira ücretli bir soloalto ilâve olunmuştur.

İcra Vekilleri heyeti toplandı

Ankara, 24 (A.A.) — İcra vekilleri heyeti dün öğleden evvel, başvekil doktor Refik Saydamın riyasetinde başvekillette toplanmış ve ru-name -de münderic maddeler üzerinde müzakerelerde bulunmuştur.

Tiftik stokları tespit ediliyor

Tiftik ve yapagı birliği lisansa tabi memlekete yapılacak tiftik ihracatını tanzim etmek üzere tüccarın elindeki stokları tespate karar vermiştir. Tacirlerden bu hususta beyanname istenmiştir.

Siird'de bulunan Petrolun zengin ve işletmeye müsait olduğu anlaşıldı

Haber her tarafa büyük bir memnuniyetle karşılandı. Başvekilin bu sahaya giderek tetkikat yapması muhtemel

Tren yoluna yakın Raman dağında açılan kuyudan petrol çekilmesine devam ediliyor

Ankara, 25 — Siirt vilâyetinin Begiri kazasında petrol bulunmuştur. Maden tetkik ve arama enstitüsü mütehasısları elde edilen mahsulü tetkike başlamışlardır.

Alman neticinin çok ümitli ve parlak olduğu şimdiden anlaşılmış ve bu haber her tarafa büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. Petrol bulunan mahal Dicle'nin şimalinde ve Siirt vilâyetinin Begiri kazası dahilinde Raman dağındadır. Petrol 1042 metre derinliğinde bulunmuştur.

1933 de, petrol arama enstitüsünün kurulmasıyla başlayan petrol arama faaliyeti ilk defa olarak Mardin - Siirt vilâyetlerinde başlamış, muhtelif yerlerde yapılan sondajlarda 1327 metreye inildiği halde petrol bulunmamıştır. Bundan sonra sondaj makineleri Siirt civarında Helmiş köyü yakınına nakledilmiş ve burada yüz metreden itibaren petrol emareleri bulunmaya başlamıştır. Bunun üzerine bu muntakaya ehemmiyet verilmiş ve burada Türkiye'nin ihtiyaçlarına kifayet ettikten başka ihraca da yetecek zengin petrol bulunabileceği anlaşılmıştır.

Müteakiben o havalide Kerbent, Ribalkale ve Ramal, Begiri civarlarında sondajlara devam edilmiştir. Petrol arama işlerinde çalıştırılan Amerikalı mütehasıslar Graig de en çok bu sahada petrol bulunabileceği hakkındaki mütehasıslarımızın noktalı nazarlarını kabul ve teyit etmiştir.

Faaliyetin devamı neticesindedir ki bugün aynı sahada petrol bulunmuştur. Buradaki petrol Irak petrollarına benzemektedir. Zengindir. Tetkikatın ikmalîni ve hesapların yapılmasını müteakip petrol istihsalı için icap eden tesisatın kurulmasına başlanacaktır.

Petrol bulunan mevki tren yoluna yakındır. Arazi vaziyetli akitma tesisatı petrolün istasyona kadar indirilmesini mümkün kılacak şekildedir. Kuyudan petrol çekilmesine devam edilmektedir.

Lâzıme doktor Refik Saydamın iktisat vekili Hüsnü Çakır ile birlikte bugünlerde bu muntakaya giderek petrol çıkarma ameliyesini yerinde tetkik etmesi muhtemeldir.

Sanayide âzamî istihsal için İktisat vekaleti mühim bir proje hazırlıyor

İktisat vekaleti devlet sanayii ile hususî sanayinin münasebet ve müsterek programları faaliyetini tespit edecek bir proje hazırlanmaktadır.

Hususî sanayi müesseselerinin devlet fabrikalarının istihsalâtını itimat etmeleri, devlet fabrikalarının, hususî fabrikalara lüzum olan ham maddeleri kolaylıkla vermeleri ve projenin esaslı noktalarını teşkil etmektedir. Böylece haricî ihtiyaçların millî sanayi tarafından tamamen veya âzamî imkân dahilinde karşılanması temin olunacaktır.

Millî korunma kanunıyla sanayimizden istenen âzamî istihsalın tahakkuku için neler lâzım olduğunu fabrikatörlerimiz grup grup toplanarak tespit etmişlerdir. Bu husustaki rapor hazırlanmıştır.

Millî sanayi erbabımız bu maksadın temini için, bazı sanayide iş mükelleftiyetinin kabulünü, çocuk ve kadımların geceleri de çalışmalara müsaade edilmesi, icabında günün iki kısmı ayrılarak 12 saate kadar mesaiye müsaade olunması, bazı sanayi ham madde stoklarının hükümetçe vücuda getirilmesi ve bir kısım kredi açılması dâhilinde bulunmuşlar.

Vapurlara fazla yolcu alınmayacak

Şehir meclisinden dün belediye zabıtası seyrüsefer talimatnamesinin müzakeresine devam edilmiştir. Kabul edilen maddelere göre, vapurlara hadî-i istabillerinden ziyade yolcu alınması menedilmiştir. 18 yaşını geçmiyenler ve yüzme bilmeyenler sandalcılık yapamıyacaklardır. Her sandala tahliye simitleri konulması da teklif üzerine bu husustaki maddeye ilâve edilmiştir.

KUÇUK HABERLER

* Dahiliye vekaleti yeşil saha itti-haz edilecek olan Sürgüç ve Çihan girde bazı yerlerin istihlakı ile Kabataş ve civarındaki bazı binaların istihlakı hakkındaki menafii umumîye kararlarını tasdik etmiştir.

* İnşaatı bitmiş yolcu salonunun dün tesellüm muamelesine başlanmıştır.

* Nisan bayramı münasebetiyle tatil yapmış olan mektepler bu sabah-tan itibaren derslere başlamışlardır.

* Muğlada yağın şiddetli yağmurlar esnasında Ulucami mahallesindeki bir eve yıldırım düşerek evi tahrip etmiştir.

* İzmir belediyesi şehrin muhtelif yerlerindeki su birikintilerini kurutmak ve boşlukları doldurarak, yeni birikintilere meydan vermemek suretile sıvrisinek mücadelesine başlamıştır.

* Beyoğlu halkeviden: 26.4.940 cu ma günü saat 18.30 da evimizizin Tepebaşındaki merkez binasında evimiz triyosu aylık konserini verecektir.

* Türkiye sanat mektepleri mezunları cemiyetinin seri konferanslarından on ikinciyi yarın saat 18 de Dr. Hafız Cemal Lokmanhekim tarafından Eminönü halkevinde verilecektir. Mevzuu: (Amerikada neler gördüm) dür.

* Üsküdar Adliye binasının inşaatı bitmiştir. Üsküdar adliyesi ay başından itibaren yeni binaya taşınacaktır.

* Mayıs başında Ortaköydeki deniz ticaret mektebinde kaptanlar arasında bir terfi imtihanı yapılacaktır.

* Kantarcılarda sabun fabrikasında belki Şevkiyi kazana atarak öldüren Mansurun muhakemesi son safhasına gelmiştir. Dükkân muhakemesinde Şevkinin kazandan çıkarılan erimmiş kemikleri ve egypti maznuna gösterilmiştir. Muhakeme karar için 15 mayısa kalmıştır.

Haber
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Uş
İDARE EVİ: İstanbul Ankara Caddesi
Posta kutusu İstanbul 214. Telgraf adresi: Haber
Yaz işleri telefonu: 23872
İdare: 24370
İlan: 20335
Tarihinde Balıkesir Şişli ve Aydıncı ile ilgili olarak
döşer. Posta birliğine girmeyen yerlere
yazın veya kuru mektupla
ABONE ŞARTLARI
Tutum
Beylik 9.00 Kr. 16.00 Kr.
6 aylık 4.75 8.25
3 aylık 2.60 4.25
1 aylık .95 1.25
Başlığı: VER: VAKIT MATBAASI

Doğru Değil mi?

Londradan getirilen
mevhum heyet!

Ekspres ve konvansiyonel trenlerle gelen yolculara dair verdiğimiz haberleri mütemadilen almayan bir akşam gazetesi, galibiyetle fahri olarak masa başına yazılacak mukabele karar vermiş olacak ki, dünkü nüshasında tamamiye uyuma bir yazı neşrettiler. Dikkat edilince yazılacak olan asılsız ve saçma olduğu anlaşıldı. Balıgna beraber böyle vakıf bir nisan balıgna herhangi bir va'andasımız aldığımız ve piyasaya bir tesir yapması ihtimalini gözönünde tutarak az da olsa üzerinde konuşmayı muvafık gördük.

Böylece gülmüş bir hâdiseyi al-latarak karlırımızı biraz neşelendirmiş olacağımıza da şüphe yoktur.

Bu gazete, bahis mevzuu yaptığı garip yazısında sözde Londraya gidip tüccar ve fabrikatörlerimizden murekkep bir heyeti geldiğini iddia etmektedir.

Halbuki, böyle tüccar ve fabrikatörlerimizden murekkep bir heyet yoktur ki, gelmiş olsun. Dün Londradan gelen tek bir tacir, dünkü nüshamızda meşhurdığımız gibi Ticaret Odası başkanlarından Said Ömer Dörmekçioğlu'nun da temas ettiği fabrikatörlerin şimdilik mal almak mümkün olmadığını bir muharririmize yazdığı bakanlık gazetesinde bildirildiğine bakarak gazetenin iddia ettiği hayalî heyete atıfta bulunulmuş ve esas olarak makinelerin de asil ve esas olarak madirgim izaha bile lüzum yoktur. Dikkate şayandır ki, bu aydın haberler neşreden gazetelere hakikaten Avrupadan gelenler dair tek bir haber bile çıkmamıştır. İstasyonda bir muhbir bulunduğunu söylediği heyet bulunmamıştır. Muhbirinin yazdığı anlaşılıyor.

Ne davet üzerine gelen muhbirlerden, ne de işvireden ve diğer fabrikatörlerimizden ve diğer muhtelif yerlerin yolcularından bahsedilmeyen bu gazete bir çocuk uydurusunun anlaşılmasına cesim zannediyorsa pek şaşırtıcı elinde bulunduğuna hükmetmek lâzımgelir;

Doğru değil mi?

Şişli Halkevinde

23 Nisan bayramı münasebetiyle Şişli Halkevi spor kolunun tertip ettiği voleybol maçları, dün kalemli bir kütüle önünde Halkevi salonunda yapılmıştır.

İlk maç hakem Telmih İstanbul lü idaresinde Galatasaray ile Halkevi takımları arasında olmuştur. Her iki takımın da çok enerjik ve çalışmaları neticesi, birinci set 10 - 15 Halkevinin galibiyetle, ikinci set 16 - 17 Galatasarayın galibiyetle, üçüncü sette ise çok güzel çalışmış olan Halkevi takımı 15 - 5 gibi büyük bir farkla ve galibiyetle bitmiştir.

KACIRILAN PRENSES

TELEGRAF TELEFON RADYO

İngiliz tayyareleri silt üssünü tekrar bombaladılar

Küçük Haberler

Yapıngtonda Ayan bahriye encü-
Tausağın Amerika ile Ja-
harbin gayrikabili iç-
olduğu tarzındaki beyanatını
matbuatı giddetli neşriyata

Amerika hariciye nezareti erkâ-
Amerikadaki Şili büyük elçisi
mucibince, Şili hava ordusunu
ve terbiye etmek üzere bir A-
neyeti Şiliye gönderilecektir.
Fıranz cumhurreisi Lebrun, dün
Tunistanın yeni Paris elçi-
Hüter kabul etmiştir.
Hüter tarafından geçen hafta
Beline çağrılan Almanyanın
elçisi von Makenzen, Romaya
gittir.

Macar kralı naibi amiral Horti ve
Macar, dün akşam, bütün Macar
gösterileri ve kolordu komutan-
ları ziyafet vermişlerdir.
Amerika Chemical Industries fabri-
kasında zehir eden bir infilâk netice-
siyle üç kişi ölmüştür. 19 yaralı
vardır. Maddi hasar küçüktür.

Polonya başvekil ve Polonya
Hükümeti başkumandanı general Si-
monowicz ziyarette bulunmak ü-
zerine Londra'ya gelecektir.

Anakkalede harp den Avustralyalı ve Yeni Zelandalılar

Bahire, 24 (A.A.) — Anadolu
harbinin muhabiri bildirir-
Anakkalede harp den Avustralyalı ve Yeni Zelandalılar

Anakkalede harp den Avustralyalı ve Yeni Zelandalılar

Anakkalede harp den Avustralyalı ve Yeni Zelandalılar

Anakkalede harp den Avustralyalı ve Yeni Zelandalılar

Anakkalede harp den Avustralyalı ve Yeni Zelandalılar

Anakkalede harp den Avustralyalı ve Yeni Zelandalılar

Anakkalede harp den Avustralyalı ve Yeni Zelandalılar

Anakkalede harp den Avustralyalı ve Yeni Zelandalılar

Almanların iki karakol gemisi batırıldı Silâh altındaki İngiliz askerlerinin mevcudu iki milyon buldu

Londra, 24 (A.A.) — İngiliz tayyarecilerinin dün gece, Silt adasındaki Vesterland tayyare karargâhını bombardıman ettikleri ve iki karakol gemisini batırdıkları resmen haber verilmektedir.

Hava nezareti bu hususta şu tebliğ neşrediyor: İngiliz bombardıman tayyareleri, dün gece, düşmanın Norveç seferler yapmak üzere kullandığı hava üsleri üzerinde yeniden harekâta bulunmuşlardır.

Silt adasındaki Vesterland tayyare karargâhına yapılan taarruz muvaffakiyetle neticelenmiştir. Hangar ve meydanlar üzerine bombalar atılmış, müteaddit yangınlar ve müthiş infilâklar olmuştur. İngiliz tayyareleri Siltin sima linde birkaç karakol gemisi görmüşlerdir. Bu gemiler tayyarelere karşı şiddetli bir ateş açmışlardır. Düşman gemilerine derhal taarruz da bulunularak ikisi batırılmıştır.

MAJINO HATTI ÜZERİNDE BİR MUHAREBE

Londra, 24 (A.A.) — Röyter a. jansı bildiriyor:

Hurricane tayyarelerinden mürekkep bir filo Majino hattı üzerinde adetçe kendisine faik bir Messersmit 110 filosu tarafından görülerek şiddetli bir müsademe, ye tutuşmuş ve toprakla mücehhez gıfte motörlü tayyarelere karşı bütün vesaitini son dereceye kadar kullanmıştır. Muharebe kısa sürmüş ve müsbet bir netice alınmamış gibi görünüyör. Bir Hurricane tayyaresi, Almanlar tarafından tutuşturulmuşsa da tayyare düşme den evvel pilot paraşütle atlayıp kurtulmuş, ve Fransız topraklarına düşmüştür. Diğer bir pilot da bir omuzundan yaralanmışsa da, tayyaresini yere indirebilmiştir. Hâdis Metzde cereyan etmiştir. Muharebe bitmeden evvel, mitral-yözle yaranalan Messersmitin alev aldığı ve motörlerinden siyah bir duman salıvererek yere indiği görülmüştür. Tayyare Ukenberg üzerinde gözden kaybolmuştur. Oraya düşerek parçalandığı zanne edilmektedir.

FRANSIZ TAYYARELERİNİN FAALİYETİ

Paris, 24 (A.A.) — Havas ajan- sı, askeri vaziyet hakkında şu taf- silâtı veriyor: 22-23 nisan gecesi, Fransız tayyareleri, Almanya üzerinde müte- addit uçuşlar yapmışlar, Almanlar, Fransanın sark ve şimal mmtaka- larile Paris civarında uçmuşlardır. Cephe hatları üzerinde Fransız ve Alman tayyareleri arasında bazı müsademeler olmuştur. Birçok Alman tayyaresinin düşürüldüğü söylenmektedir.

Karada Mozelin şarkında ve Bli- esnin şarkında birkaç Alman dev- riye kolu kolayca püskürtülmüş- tür.

FRANSIZ TEBLİĞİ

Paris, 24 (A.A.) — Akşam tebli- ği: Mozelin şarkında devriyeler ara- sında vukubulan iki müsademe le- himize olarak neticelenmiştir. Ev- velki gece tayyarelerimiz düşman arazisi üzerinde yüzlerce kilomet- re derinliğinde keşif uçuşları yap- mışlardır. Prag üzerinde uçuşlar yapılmıştır. Dün akşam bir düşman keşif tayyaresi tahrir edilmiş ve topraklarımıza düşürülmüştür.

İNGİLİZ ORDUSU MEVCUDU İKİ MİLYON

Londra, 24 (A.A.) — Röyter ajan- sı bildiriyor:

Britanya imparatorluğunda halen silâh altında iki milyon asker vardır. Harp filosu efradı ile ticaret filosu, hava filosu, polis ve hava müdafaası- na tahsis edilen efrat bu rakama da- hil değildir. Fransadaki ve orta şark- takı ordular mütemadiyen takviye edilmektedir. İngiliz askerinin vasatı yaşı 26 dir. Orduya daha yaşlı bir çok gönüllüler kabul edilmiştir. Kay-

Muhtelif memleketlerde emniyet tedbirleri

Holanda ve Belçikada mühim vesikalar ele geçirildi

Amsterdam, 24 (A.A.) — Dra- band ve Limbourg vilâyetlerinde zabıta tarafından 150 araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalara mem- leketin her tarafında durmaksızın devam edilmektedir.

Evvelki gece Alphen mmtakasım- da üç mühim şahıs tevkif edilmiş- tir. Nazi partisinin gazetesi olan "Nasyonel Dagblad" Voorschoten şehrinde nazi lideri Dr. Brugema- nın evinde polise taharriyat yapılmış olmasını infial ile kaydetmek- tedir.

İSVİÇREDE

Berne, 24 (A.A.) — Yalan ha- berler isae eden üç kişinin Saleu- resde tevkifi üzerine İsviçre nazi teşekküllerinin memleket için ih- das edebilecekleri tehlikelere kar- şı ihtiyat tedbirleri alınmıştır.

BELÇİKADA

Brüksel, 24 (A.A.) — Limburg mmtakasımında şüpheli ecnebiler nezdinde geçen gün yapılan ara- ştırmalarda gayanı dikkat birçok vesikalar yakalanmıştır.

Belçika faşistlerinin Reksist par- tisi tam bir infisah halindedir. Birçok âyan azasile, vilâyet ve nahiye meclisleri azalarının da istifa ettikleri bildirilmektedir.

Londrada mühim bir mülakat Hariciye nazırı Sovyet elçisiyle görüştü

Sovyet vapurları Amerikadan Almanya hesa- bına harp kaçağı mal yüklememeğe başladılar

Londra, 24 (A.A.) — Lord Halifax Sovyet elçisi Maiski ile dün yeni bir görüşme yapmıştır. Bu görüşmede mevzubahis olan mesele ifşa edilmemiştir.

AVAM KAMARASINDA VERİLEN İZAHAT

Londra, 24 (A.A.) — Avam kamarasında Başvekilin Sov- yetler birliği ile yeni bir ticaret anlaşması akdi için tekrar tegeb- bülser yapıp yapılmıyacağı ve İngilterenin Moskova büyük elçi- sinin vazifesi başına gidip gitmi- yeceği hakkında bir sual sorul- muştur.

Bu suale Başvekil namına ce- vap veren B. Butler demiştir ki: "— Sovyet büyük elçisinin ticaret müzakerelerine tekrar başlanıl- ması hakkındaki teklifine cevab- en, İngiltere hükümeti, ekono- mik siyasetini harbin sevk ve ida- resi için sarfettiği gayretlere en muvafık bir surette uydurmaya fevkalâde ehemmiyet attığını bildirmiştir. Bitaraf bir hükümet- le aktedilecek herhangi bir tica- ret muahedesi harbin bugünkü şartlarını ve bilhassa düşman i- çin çok mühim olan maddelerin teslimatını nazarı itibare almayı mecburdur.

Buna binaen, İngiliz hükümeti Sovyet hükümetini bu mülâhaza- ları nazarı dikkate alarak bir ti- caret muahedesi akdi için müsbet tekliflerde bulunmaya davet et- miştir.

B. Butler ikinci suale de şu ce- vabı vermiştir: "— Halen mevzen İngilterede bulunan Moskova büyük elçisinin Moskova'ya avdeti için şimdiye kadar hiç bir tarih tesbit edilmiş değildir.

KRAL, BAŞVEKİLİ KABUL ETTİ

Londra, 24 (A.A.) — Kral Başvekil Çemberlaynı kabul et- miştir.

ŞAYANI DİKKAT BİR NOKTA

Londra, 24 (A.A.) — Selenga

HARP RUHIYATI: 2

Hak ve ahlâk

Bundan önceki musahabemde bugün yirminci asır Avrupasını medeniyet hesabına bir yüz karası olan korkunç felâketlere sürüklü- yen hayvani hak felsefesini ana hatlarla incelemiştik. Daha ziyade nüfus fazlalığına, midenin gıda hakkını gerek tayyare, tank ve tü- fek bolluğuna istinat eden bu nis- bi hakkın mütefekkir propaganda- cılarına rağmen ezeldenberi insa- nın idealinde daima bir tek hak vardır: Ahlâkî ve medenî hak!

İnsan kablettarih ve ibtidai devirlerini atlayıp bir cemiyet ha- linde yaşamaya ve mamur siterler kurmaya başladıktan sonra her yerde ve her vesile ile hem şahsi ve hem de içtimai hakkını müda- faa etmeğe başlamıştır. Üç bin se- ne evvelki Atina ve Roma beldele- rindeki demokrasi mücadeleleri ve mefkûre cereyanları hep bu beşerî hakkın müdafaası ve isbatı etrafında toplanır. Eflâtunun hayali cumhuriyetinde idare mekanizma- sı yani devlet daha ziyade yüksek kültürlü insanların eline tevdi edil- mekle beraber, her vatandaş yaşa- ma sahasında aynı hakkı haizdir. Ruhan demokratır. Talebesi olan Aristo ise tam mânasile insani il- hamların esiri olarak meşhur (sempati) nazariyesini kurmuş ve insanların kardeş oldukları, ister istemez birbirlerini sevdiklerini iddia etmiştir.

Sezarların hüküm sürdükleri mağnır ve muzafer Roma belde- sinde dahi ateşin hatip Çiçeron "Sivis Sum Totiuj munde=Dünya hemşerisiyim" meşhur vecizesile haykırıyordu. Bizzat kendisi im- parator olan diğer bir Roma mü- tefekkirinin, Omanist Morc Aure- le'in "Kozmopolitçiliği" büsbütün aşırı derecededir. Bu filozofa göre de "her insan diğeri için mukad- des bir seydir".

On dokuzuncu asrın ortalarına kadar buna benzer (ahlâkî hak) ları müdafaaya eden beşeriyetçi in- sanların adedi hesapsızdır; fakat bir doktrin ancak deha kudretin- deki kâfaların ilhamı ve eserdir. Fransız ihtilâli kebirinin ve hat- tâ daha sonraki cereyanlarının en hakiki mübessiri İngiliz mütefek- kiri Locke olmuştur. "İnsan aklı hakkında tecrübe" kitabından iki üç satır bize necip fikirlerini telhis eder: "Hayatta tabii hal, ne en kuvvetlilerin istibdad ve tahakkü- mü ve ne de insanlar arasındaki musavatsızlıktır; bilâkis musavat ve hürriyettir. İnsanlar beyninde- ki tabii münasebet, şöyle bir kuv- vetin diğer şedit bir kuvvete olan münasebeti olmaktan ziyade, mü- savata varan serbest ve makul bir münasebetir. Cemiyete tekaddüm eden tabii haklar mevcuttur; cemiyetin gayesi bunları himaye ve garanti etmekten ibarettir; içtimai kuvvetin esasını (adli kuvvet) teş- kil etmektedir".

Daha sonra da her okurun az çok ismini duymuş olduğu J. J. Rousseau'nun "İçtimai mukavele" sinde en ideal hakkı duyarak be- nimsiyoruz. "İnsanlar hür doğar- lar ve hakları itibarile hür ve mü- savı olarak kalırlar. Bu haklardan birincisi de hürriyettir. Bütün de- mokrasi ve cumhuriyet mefkûre- cilerinin muaddel bir şekilde mü- dafaâ ettikleri (hak ve adalet) mefhumu aşağı yukarı bu mer- kezdedir. Bugün Almanyada adeta

menfur bir filozof sayılan ve (ide- alizm) in ilmi vasfı olan büyük Kant da ihtilâli kebirini sevinç gözyaşlarıyla selâmlarken şunları söylüyordu: "Allahım, artık kulan ebediyete karışabilir; çünkü selâ- metini ve nimetini gözlerimle gör- düm". İddialarında ve idealinin - de ve daha ziyade otopi yani ha- yali Hayam hâkim olan sosya- lizm) in muhtelif cereyanları ve hattâ Marksizm, (sınıf mücadelesi) sini hakiki saadete ulaşmakta bir esas olarak kabul ettikleri halde yine (insan hakkı) nın müdafiî oldular ve bütün insanları mülki- yet bakımından müsavi telâkki et- meleri itibarile doktrinlerinde (me- denî hak) mevcuttur. Demektir. Bu tahlilde Buda, Kofuçyos, İsa ve Muhammed gibi din mürsidle- rinin ahlâkî düsturlarını karıştır- madım; daha ziyade pratik saha- da bir (hayat felsefesi) olabilecek noktai nazarları ancak birkaç sa- tırla tebarüz ettirdim.

Uluslararası münasebetlerde har- fı azizeleri, yani fizyolojik ve biyo- lojik hakları karıştıran felsefi doktrinlerde ahlâk mefhumu olma- dığı cihetle bunlardan müphem o- lan liderler ve milletler marazi de- necek derecede egoisttir ve hattâ Allahı bile bir (miliyet) etiketile benimsiyecek kadar ileri varırlar ve bütün dünyayı fethetmek hak- kının Tanrının bir emri olarak te- lâkki ederler. İşte aldandıkları nokta budur. Hakiki hak ve adalet şahsımızda veyt, başkasında büt- tün beşerî hakların tanınmasıdır. Bütün insanların ve bu meydana milletlerin ahlâkî musavvatlarını ve haklarını inkâr eden bir cemiyet kablettarih veya iptidai kabi- lelerin vahşetini tahtteşuurunda ya- satıyor demektir. Hakiki ve mede- niyeti remzeden haklar yalnız nü- fus fazlalığı, silâh ve bazı kudre- ti değildir. Bugün Almanyada, Ja- ponya ve İtalya veya İngiltere gibi muazzam devletlerin yanında medeniyeti yürüten hususunda roller oynayan ufak milletlerin de yaşama hakları vardır. Meşhur beynelmilel sporcularile ve Lila- paa gibi nobel mükâfatını kaza- ran ediplerle Finlandiya, Şopen- leri, Paderevskileri ve âlim Ma- dam Curillerle Polonya, Greta Garbolari ve meşhur Selma Lagerlof gibi hassas muharrirlerle İsveç ve buna benzer bütün mil- letler medeniyetin ve insanlığın hâdimi ve medarı iftiharı değil midirler?.. Filozof Spinoza, meş- hur ressam Rukenj ve Rembrandt Holandalıdır; muayyen bir yur- du olmayan dünya üstündeki on buçuk milyonluk Yahudi ırkının Marxları, Freudları, Einsteinleri ve Bergsotlarla bütün dünya müf- tehirdir.

Demek ki bugün ferdlerin bil- hassa kafa kabiliyetleri arasında ideal bir müsavvat olmamakla be- rabir, mağlûbiyetteki münasebat- ta tam mânasile müsavi bir hak kabul etmek ve bunun mücahidi ve müdafiî olmak medeniyetin ş- arıdır. Binaenaleyh bugünün gay- ri makul ve müfrit (kudret felse- fe) sini yenmeğe ve hakiki demok- rasinin haklarını iadeye çalışmak alelade bir gayretten ziyade kudsi ve ahlâkî bir vazife kıymetini ha- izdir.

Dr. Rasim ADASAL

BUGÜN İPEK SINEMASINDA

2 Büyük Flim Birden

1-FIRAVUN KIZI

(TÜRKÇE SÖZLÜ) HAROLD LOYD-LUI

Dayanılmaz derecede gülünç sahnelerle dolu büyük komedi

2-BAŞÇAVUŞ MEDEN

İnsanı heyecandan titreten müthiş ve muazzam bir mevzu, harikulâde hareketli ve canlı film.

FRANSIZCA SÖZLÜ

Başrollerde: ALAN CURTIS - FAY HOLDEN - WALLACE BEERY

Bugün seanslar: Saat 2 de başlar. Gece 8 de 2 film birden

olduğu hakkında mebusan meclisi ma- liye encümenine bildirmiştir. Mumailah, netice olarak, şöyle demektedir: "— 1944 deki filomuz, şimdi hizmet te bulunan cüzzatlarımız o tarihte kadro haricine çıkarılmış olsalar bile, şimdiki filomuz kadar kuvvetli ola- caktır."

Almanca dersler

Seri ve asrı "HABER" Meto- diyle ve mutedil ücretle ders al- mak isteyenlerin "Alcanca öğret- meni" ismine mektupla gazetemi- ze müracaatı.

BEYAZ ZEHİR

Zabıta, beyaz zehir kaçakçıları ile nasıl mücadele eder?

IV

Türk polisinin muhtelif takip sistemleri vardır. Fakat bu usullerin hepsi muayyen birer metod halinde değildir. Zabıta için malûm olan kılavuz bulma sistemlerinden maada, işin ve bölme sistemlerinden maada, işin icaplarına göre alınan orijinal tedbirleri de hesaba katmak lazımdır.

Kaçakçıların muhiti, kaçakçılar ve tamasa geldikleri şahıslar zabıta malûmdur. Beyaz zehir yapmak ve satmak için faaliyete geçen herhangi bir şahıs, zabitanın ajanlarından yakasını kurtaramaz. Hemen peşine düşülür! Hatta, kurulan şebekenin içine, şebekeye lazım olan elemanlardan usta, kalfa gibi adamlar sokulur. Böylece beyaz zehir kaçakçıları içi dışı bir muhasaraya alınmış olur.

Fakat, bütün bu muvafakiyetlere rağmen, söylediğimiz usuller, şebekenin, bazan ele geçmesine kâfi gelmez. Kaçakçıların çok gizli bir şekilde faaliyette bulunmaları, bütün bu tertibatı aksatabilir.

Okuyucularımıza tam bir fikir verebilmek için, çok enteresan olan bir beyaz zehir şebekesinin imhası vakasını anlatalım:

Bir müddet evvel meydana çıkarılan bir eroin fabrikasından bahsedelim. Halen mevkuf bulunan meşhur bir kaçakçı faaliyete geçiyor. Zabitanın ajanları meseleden hemen malûmattar oluyorlar. Kaçakçının temas ettiği muhitler ve şahıslar tespit ediliyor.

Sonra, zabıtaya mensup güzel bir kadın şahısta görünür ve kaçakçı ile tanışıyor ve aralarındaki muameleler ilerliyor. O zaman kadın, baklayı ağzından çıkarıyor:

— “Ben, morfinomanım!”, diyor.

Kadının güzelliği karşısında büyük bir zaaf duyan şebeke patronu, nâdide bir av bulmuş gibi:

— “Ben, size yardım ederim!”, cevabını veriyor ve müstakbel sevgilisini bir sayfiye yerinde kiraladığı köşke götürüyor. Böylece bir ipucu elde ediliyor.

Kadın, gene diyor ki:

— “Benim kocam var. (Bu da bir zabıta memurudur.) Onu kandırıyorum. Buraya kıracı gibi gelelim. Ama, siz, kocama sakın bir şey söylemeyiniz. Ayıtları da ondan alır, bana verirsiniz...”

Herif, bu teklifi memnuniyetle kabul ediyor ve köşke morfinoman kadını ile kocası taşıyorlar.

O zaman şu hakikat meydana çıkıyor: “Binaya hergün ya bir dülgör, ya bir marangoz, ya bir divarçı, ya bir sıvacı gelmekte ve köşkün içinde bir takım inşaat yapılmaktadır.”

Bir gün, kadın ve kocası içeri diğer bir zabıta memuru alıyorlar. Şebeke elebaşısının gitmesini bekliyorlar. Saatlerce, odalar, mahzenler, dehlizler geziliyor. Fakat ne aynılar, ne aletler ve ne de imalatınanin yerli bulunmuyor. Köşkün bodrum katında toprak ve taş yığınları görülüyor... Vakti, bunlar birer ipucu. Fakat, ne gizli bir kovuk, ne de yeniden örülmüş, kapatılmış bir divar ortada yok!

DİKKATLER

Bir tercüme örneği

Aşağıdaki telgrafı Anadolu Ajansının bültenlerinden aynen alıyoruz:

Natchez “Missisipi” 24 (A.A.) — Bir dansingte çıkan bir yangında enaşa 100 Lehlî telef olmuştur. Tahmin ediliğine göre yangın dansing binasının yegâne mahrecini yakınında zuhur etmiş ve nazırının ekserisi içinde kalmıştır.

Ajansın gazetelere verdiği telgrafıta “100 Lehlî” nin yandığı bildirilmişse de gene aynı ajansın fransızca servisinde aynı havadisı veren telgrafta “cent nègres” kelimeleri geçmektedir. Fransızca zenci mânasına gelen “nègre” kelimesinden ajansta “Lehlî” mânasının çıkarıldığı anlaşıyor! (Nazırın) un kelimesi de doğrusu pek kıyak! (İçerde kalmışlar) de, gül, şiveye göre (dışarıya çıkarmışlar) denemek. Bizim kanaatimizce dilimizi ıslaha ajanstan başlamak lazım ve hattâ kâfidir.

İki satırda telef, yegâne, mahrec, zuhur, nazırın, ekserisi gibi kelimeler... Doğrusu bu geri gidiş...

O zaman, beyaz zehir tacirini geceleyin tarassut etmek kararı veriliyor ve köşkün o kısmına girilmesini temin eden kapının gizlice anahtarları yapılıyor. Böylece, gece yarısı binaya girilecek ve bizzat eroin imal eden şebeke patronu yakalanacaktır.

Fakat, bu planın tatbikatında büyük bir müşkül vardır. Şebeke reisi, binada o şekilde elektrik tertibatı yapmıştır ki ufak bir şüpheye düştüğünde köşkün ateş içinde bırakacak, içeride bulunan memurların hayatı tehlikeye girecektir.

Yegâne çare, hiç gürültü etmeden ve suş üstünde kaçakçıyı yakalayabilmektir.

Nihayet, baskın gecesini ve saati gelip çatıyor. Bahçede azgın bir köpek vardır. Evvelâ, o, havlamasına bile meydan vermeden öldürülüyor. Sonra, ayakta baskın çıkartılıyor ve çit bile kırılmadan köşke giriliyor.

Memurlar, tabancalarını çekiyor ve yavaş yavaş bodrum katına inen merdivenin başına geliyorlar. Yukardan baktıkları zaman yarı aralık bir kapı ve hafif bir ışık görüyorlar.

Büyük bir heyecan anından sonra merdivenler iniliyor.

Ve birdenbire herifin üstüne atılan zabıta memurları, beyaz zehir kaçakçısını, kırdırmasına meydan vermeden yakalıyorlar.

Herifin bileklerine kelepçe vuruluyor ve elini hiçbir yere dokundurtmadan muhafaza altına alınıyor. Çünkü, birdenbire köşkün ateş almasını intâç edecek olan elektrik tertibatını harekete getirecek olan gizli düğmenin nerede olduğu henüz bulunamamıştır.

Yapılan tetkikler sonunda hem bu ve hem de gizli kapının mekanizması meydana çıkartılıyor. Meğer, beyaz zehir kaçakçısı, yaptırdığı otomatik tesisat ile bütün bir divarı hareket ettiriyor ve böylece gizli imalathaneye giriyormuş!

Bu vakanın, beyaz zehir ile yapılan mücadeleyi gayet açık bir şekilde tebarüz ettirdiğine kanlım.

Fakat, bugün İstanbulda yapılan giddetli ve müessir mücadele, beyaz zehir kaçakçıların kökünü kibrut suş ekmiştir, diyebiliriz. Zabıta terakki ederken, aynı takip ve mücadelelerin diğer vilayetlerimizde de bütün giddetle görülmesini temenni ediyoruz.

Sabih ALACAM

SON

Alman-Romen iktisat anlaşması imza edildi

(Baştarafı 1 incide)

kabul etmiştir. Buna mukabil, Romanya, şimdiye kadar ihraç etmemekte olduğu ham yün verecektir. Almanlar, yapıpı satın almak için yapmış oldukları tekliflerini kabul ettirmeğe muvaffak olamamışlardır.

4 — Almanyaya tahsis edilmiş olan petrol kontenjanı, 21-12-939 itilâfı ile tespit edilmiş olduğu gibi ipka edilmiştir.

5 — Soya fasulyasının ihracat resmi tanzil edilmiştir.

6 — İki memleket arasındaki mübadelelerin normal inkışafını temin maksadıyla muhtelif tedbirler ittihaz edilmiştir.

Hatay şilebi sahibi Milli korunma kanununa aykırı hareketten adliyece verilecek

Hatay şilebi Kuruçeşme önlerinde zabıta nezaretinde bulunmaktadır. Vapurun sahibi ve şivârisi bulunan Osman Şevki hakkında millî korunma kanununun 36 maddesine ve buna istinaden çıkarılmış olan kararnameme hükümlerine muhalif hareketten zabıta tahkikat ve takibat yapılmaktadır. Adliyece verilecektir.

Münakale vekâletine müraaat eden vapur sahibinin Köstence'den Sümerbankın izmitteki kâğıt fabrikasına seilüloz getirmek üzere müsaade aldığı, fakat Köstenceye gittikten sonra başka firma ile daha kârlı bir şekilde uyusarak Hayfaya götürmek için kereste yüklediği anlaşılmıştır. Sümerbank ile kerestelerin sahibi olan firma da vapur sahibini protesto etmiştir.

Dünün ve bugünün haber ve hâdiseleri

Vapurları batırılan 14 bin Alman askeri buğuldu

(Baştarafı 1 incide)

mekte olduklarını beyan etmektedirler.

TEKRAR MUZAKERE TEŞEBBÜSÜ

Stokholm, 25 — Oslo'da Almanların teklif ettiği Niyabet meclisi kral ile Almanlar arasında müzakere tesisi için yeniden teşebbüste bulunmuştur. Norveç kralı Hakon dün akşam radyo ile, bir mesaj nesrederek Norveç topraklarında bir tek Alman askeri bulunmadığını müzakereye imkân olmadığını bildirmiştir.

ALMANLAR ASKER ÇIKARDILAR

Londra 25 — Bu gece negredilen tebliğde deniliyor ki: “Trondhaymın şimalinde Almanların dün yaptıkları bildirilen mukabil taarruz karaya çıkardıkları mühim kuvvetlerle ıra edilmmiştir. Bu taarruz tamamen terdeldir. Diğer cephelerde mühim birşey yoktur...”

Röyter ajansı bu hususta diyor ki: “Almanlar Trondhaym cırafındaki gemberi kurmak için torpidoları vasıtasıyla İngiliz askerlerinin arkasına asker çıkarmışlardır. İngilizler bunların taarruzlarını terdeltmişlerdir. Bu suretle vaziyet değişmemiştir. Trondhaym şehri harap olmuştur. Bu radan Lillehammer giden şimendifer hattı müttefiklerin elindedir.

Norveçteki hareket, henüz asker ihracı ve hazırlik devresindedir. Norveç ilde teşkilât yapıyorlar. Müttefikler yitirdim harbi yapmak iddiasında değildirler, metoda harp yapıyorlar.

LONDRA NEŞREDİLEN TEBLİĞLER

Londra, 2 — Norveç müttefiklerinin hareketi inkışaf ediyor. İngiliz harbiye nezareti dün şu tebliği neşretmiştir:

“Dünkü tebliğde bildirilen mukabil taarruzu yapan mühim Alman kuvvetleri Trondhayma koyda bulunan Alman vapurları tarafından çıkarılmıştır. Şiddetli bir muharebe neticesinde kıtalarımız vaziyeti iadeye muvaffak olmuştur.”

Norveğin diğer noktalarında kayda değer bir hâdise olmamıştır...”

Londranın salâhiyyetler mahafilinde beyan edilmesine göre Norveç hareketi Kanada çıkartmalarını istikrar etmekle oldukları hakkında matbuat haberleri esassızdır. Maamafih, Norveçteki İngiliz heyeti seferiyesinde Kanada fertler bulunabilir.

İngiliz hava nezareti tarafından dün negredilen bir tebliğde deniliyor ki:

“Düşmanın Aalborg, Kristiansand, Oslo ve Stavanger hava üslerine taarruz etmiştir. İngiliz tayyareleri, Trondhaym fiyuru üzerinde de bir keşif uçuşu yapmışlardır. Bu son hareket hakkında şimdiye kadar muassal malûmat alamamışsa da ilk gelen haberler İngilizlerin büyük muvaffakiyetler elde ettiklerini göstermektedir...”

Presse Association, İngiliz tayyarelerinin Stavanger tayyare istasyonunun bombardmanı esasında 20 Alman tayyaresine ateş ettiklerini bildirmektedir.

Bu tayyarelerin bir kısmı tahrip edilmiş veya mühim hasara uğratılmıştır.

STOKHOLMDAN GELEN MALUMAT

Stokholm, 24 (A.A.) — Röyter bil-

Gözü kararın bir aşık Sevdığı kızın iki yanğını kesti Rizeli Ali, bu kızla evlenmek istiyordu

Dün Hasrıskelesinde bir yaralama vakası olmuş, bir adam müteaddit evlenme tekliflerine red cevabı veren bir kız jilette yünden yaralanmıştır.

Hasköyde oturan ve Tahtakale'de Zafer çikolata fabrikasında çalışan Azak adında bir kız, Kızılınarede oturan Rizeli Ali Gazi ile bir müddet evvel tanışmış, fakat Alinin kendisiyle evlenmek istemesi üzerine ayrılmıştır. Ali müteaddit defalar kıza evlenme teklif etmiş, fakat her defasında red cevabı almıştır. Nihayet dün Hasrıskelesinde karşılaşmışlar ve Ali yine evlenme teklifini tekrarlarmıştır.

Azak ise yine reddetmiş ve yürümek istemiştir. Fakat Ali bu defa kendini kaybetmiş ve cebinden çıkardığı jilette güzel kızın üzerine atılarak yanaklarını kesmiştir.

Etraftan yetişenler kızı hasta neye kalmışlar ve Aliyi yakalıyarak polise teslim etmişlerdir.

diriyo: Almanların Elverundan şimaline doğru ilerlemelerinin bu şehrin 40 kilometre doğu - şimalinde durdutulduğu sabit olmaktadır. Norveç ilde buradaki vaziyetlerini, müttefikler tarafından Lillehammerde Almanlar üzerine yapılan tazyik sayesinde pek ziyade ıslah etmişlerdir. Her muhabir bu bölgedeki müttefik kuvvetleri hakkında ayrı bir rakam vermek te ise de bugün en doğru rakam 17 bin olduğu anlaşılmaktadır. Verilen malûmata göre, bu kıtaat Alman tayyarelerinin şiddetli hücumlarına rağmen mevzilerini tamamen tahkim etmişlerdir.

Norveçliler, Renadan geçtikten köprüleri berhava etmişlerdir. Almanların Hamarın 80 kilometre şimalindeki Koppanonun cıubuna vardıkları zannedilmektedir. İngiliz kıtaatının Almanların daha şimali ilerlemelerine mani olmak üzere Österdağı doğru süratle yol aldıkları haber veriliyor.

Daha şarkta Almanlar Ren vâdisinde yol üzerine 30 kilometre boyunca kesilerek yığılan ağaçlarla doldurulmuşlardır.

Dagens Nyheter gazetesinin muhabiri, Trondhjem'in 190 kilometre doğu cıubundaki Andalsnes cıhe - tinde bulunan müttefik kıtalarından inhiraf suretile Almanlarla karşılaşmak için daha şimali gittiklerini bildiriyor. Bunlar, Trondhjemden 110 kilometre cıubunda bulunan Rörosa doğru ilerleyen Almanlardır. Almanların şimdiden Trondhjem'e 80 kilometre mesafede bir noktaya vardıkları söylenmektedir.

İsveçte Bazı şehirlerin tahliyesine başlandı

(Baştarafı 1 incide)

dan iftiralar çıkarıldığını yazmaktadır.

İSVEÇTE HAZIRLIK

İsveç hükûmeti her ihtimale karşı hazırlıklı bulunmaktadır. Havas ajansının verdiği bir habere göre, Malmö şehri tahliye edenler için hazırlıklar yapılmıştır.

VELİAHTIN MESAJI

İsveç Veliâhtı Gustave Adolphe, İsveç izcilerinin reisine gönderdiği bir mesajda diyor ki: “İsveç vahim bir vaziyetle karşılaşmış bulunuyor. Fakat cesaretimizi kaybetmiyoruz.”

BİR ALMAN TAYYARESİ DAHA...

Alman hükûmetine dün yapılan şiddetli protestolara rağmen sabah erkenden bir Alman tayyaresi İsveç üzerinden şimal istikametinde uçmuştur. Bunun bir nakliye tayyaresi olduğu ve Narvik mıntakasındaki Alman kıtaatı için erzak ve mühimmat bırakmak üzere Narvik'e doğru gittiği zannedilmektedir.

İSVEÇİN PROTOSTOSU

Bern, 24 (A.A.) — Berlinden bildiriliyor:

İsveç sefiri, İsveçin bitarafı - ının mükerrenen ihlâl edilmesi meselesi hakkında görüşmek üzere Alman hariciye nezaretine gitmiştir. Alman mahafil, bitarafı ihlâl hareketlerini ehemmiyetsiz göstermeğe çalışmakta ve mahafil memurları tarafından İsveç hükûmetine gönderilen haberlerin son derecede mübalâğalı ve kâfi derecede kontrol edilmiş olduğunu beyan etmektedirler. Bu mahafil, İsveç üzerindeki tayyare uçuşlarının yanlışlıkla vukua gelmiş olduğunu söylemektedirler.

ALMAN AJANSINA GÖRE

Berlin, 24 (A.A.) — D. N. B.

Ticaret odası “esbâ mücbire,,yi tespit et-

Harp vaziyetinin doğurduğu ilker yüzünden hükûmete harp taahhütlerini yerine getirememiş taahhütlerin vaziyeti dün Ticaret meclisinde görüşülmüştür.

Oda idare heyeti yaptığı araştırmada, sigorta primlerinin artması, best döviz temin edilememesi, li memleketlerden mal ve vasıtalarının azalması ve deseler olarak mamul ve ham maddelerin memleketlerden alınması gibi sebepleri isbabı mücbire kabul etmiştir.

Meclis de dünki uzun müddet neticesinde bu sebepleri mücbire kabul etmiştir. Meclis de dünki uzun müddet neticesinde bu sebepleri mücbire kabul etmiştir.

Şoförler askerlik şubelerine kaydedilecekler

Dahiliye Vekâleti ehliyet alan şoförlerin tâbi olacakları ameleler hakkında alıaklı bir kararını tebliğ etmiştir. Karara göre, şoför olarak çalışıp belediyelerce alacak rek ehliyetname alacaklar imtihanla kendisine ehliyetname verilecek den evvel imtihan hayatı tezekkiri ile askerlik şubelerine gönderilecek, şube buncu şubeye nüfus cıubunda kayıtlı bulunmayanlar ise ellerindeki nüfus müraatı rek aynı şekilde kayıtları yapılacaklardır. Bu kaydı yapmayanlar şoförlük yapmaktan men edilecektir.

POLİSTE:

Sarhoşlar bir arkadaşlarını ağır yaraladılar

Galatada oturan dört arkadaşın Mustafâ Kemal'in dört arkadaşının sonradan hoş olduktan sonra arkadaşları kavraya tutuşmuşlardır. Buluşma dan Hulûsi diğer üç arkadaşını bir tarafından muhtelif yerlerden yaralayanak hastaneye kaldırılmıştır. Polis üç suçluyu bulmuş ve Mustafâ Kemal'in kalamışsa da Hulûsiyi tutmuş ve yaraladığını tespit etmektedir.

Bir adam sofrada karısını bıçakladı

Şehreminde Denizkapı 17 nolu sinde Başhekim köşğinde 17 nolu da oturan Mustafa Kemal, dün gece yemek yerken sofrada arkadaşları kavraya tutuşmuşlardır. Buluşma dan Hulûsi diğer üç arkadaşını bir tarafından muhtelif yerlerden yaralayanak hastaneye kaldırılmıştır. Polis üç suçluyu bulmuş ve Mustafâ Kemal'in kalamışsa da Hulûsiyi tutmuş ve yaraladığını tespit etmektedir.

Kadıköyünde Üsküdar Hukuk Hâkimliğinin Meclisi

Dr. Ali Lütfi'nin Meclisinde 17 nolu sinde Başhekim köşğinde 17 nolu da oturan Mustafa Kemal, dün gece yemek yerken sofrada arkadaşları kavraya tutuşmuşlardır. Buluşma dan Hulûsi diğer üç arkadaşını bir tarafından muhtelif yerlerden yaralayanak hastaneye kaldırılmıştır. Polis üç suçluyu bulmuş ve Mustafâ Kemal'in kalamışsa da Hulûsiyi tutmuş ve yaraladığını tespit etmektedir.

Bükreşte yapılacak ticaret müzakereleri

Heyetimiz cumartesi günü hareket edecek

Romanya ile olan ticari münasebetlerimizi arttırmak ve kolaylaştırmak için müzakereler yapmak üzere Bükreşe gidecek olan heyetimizin cumartesi günü buradan hareket edeceği anlaşılmıştır. Heyet reislik edecek olan Ticaret Vekâleti Dış Ticaret Dairesi Reisi Servet Berkin yarın, yahut cumartesi sabahı Ankaradan gelecektir.

Bükreşte yapılacak müzakere

Bükreşte yapılacak müzakere - ler Romanyanın bizden ve bizim Romanyadan almak istediğimiz bütün maddelerin bol bol münabaa - yasını temin etmek hususunda olacaktır. Aynı zamanda Romanya paramızın paramıza göre kıymeti de yeniden tespit edilecektir.

— Geminiz torpillendi galiba? — Evet, 1917 de!

— Fransız karikatürü —

Ankara Caddesinin en işlek yerinde
Kiralık dükkân
Vakit Matbaası idaresine müracaat

NAKLEDEN:
BURHAN BURÇAK

— 6 —

Seni
Sevliyorum!

— Hayır.. hiç sevmedim.
Bu sözleri o kadar katı söyle-
mişti ki Feridenin hoşuna gitti ve
zallerine devam etti:
— Hiç evlenmek arzusunun duy-
madınız mı?

— Şimdiye kadar hiç. Bekârlık
kadar hoşuma gidiyor ki bundan
kolay, vazgeçemeyeceğimi
suyorum.

— Feride Kerim'in aynı sözleri sa-
deleyle de söylediğini bilmiyor-
mu? Yaşamı başını almış, hattâ geç-
miş bir adamdan bahseder gibi sö-
zine devam etti:

— Elbett dedi. Otuz yaşına ka-
dınlaşmış bir adam bekâr
olamaz. Siz de otuz yaşına
gelip ihtiyarladığınız zaman sizinle
beni eski bir evde oturacağım.

— Feride, yavrum fakat herhal-
de siz o yaşı kadar evlen-
miş bulunacaksınız!

— Belki de. Fakat bu muhayyel
adama bulup getirebilir misiniz?

— Kerim ciddiyle cevap verdi:
— Hayır, ben henüz size lâıyk
değilim. Sizin için bir şey yap-
mam.

— Feride ses çıkarmadan içini çek-
ti. Kerim sözünü devam ederek
söylemeye başladı:

— Bayan Dürdane yarın akşam
evden ayrılacak değil mi?

— Evet..

— Çok müteessifim ki ben bir
daha burada kalmaya me-
cburum. Öyle zannediyordum ki Fe-
ride siz Ankaradan ayrılırken mü-
teessir olacaktınız. Sizin için bu-
yuk gölgeye musikin serisi
kaldırıldı.

— Evet, lurada çok güzel va-
zeler ve eşyalar. Neşeli
görseller kazandı. Yalnız gidemi-
yecek yerlere Şerifler beni be-
râh bırakmadılar. Nazik ve terbiye-
li bayanlar. Böylelikle benim için
çok zordur.

— Hakikaten çok nazik insan-
lar. Yegâne arzuları meşhur ve ki-
mi adamlarla görüşmek. Şimdi de
beni büyük ve itibarlı misafirleri Ne-
dim'in kendisiyle görüştünüz.

— Birkaç defa gördüm. Şimdi
daha değil. Dinleyiniz Kerim,
Feride'nin parçayı ne iyi ça-
ğırıyor. Keman ağlıyor. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

— Feride Mersine gidiyoruz.
Beni doğruca Antalyada-
ya götüreceksiniz. Benim için bu-
yuk bir mutluluktur. Feride söz-
e başladı:

SARAYDAN San Remo'ya
San Remo'dan MEZARA

Anlatın: Vahidettin'in Tuhuncubası, Karşılıklı ŞUKRU

— 11 —

Anlatınca, yüzüne tuhaf
tuhaf bakarak: "Babalık, dedi, siz
efendinizle kumarınızı çoktan oy-
nadınız ve çoktan sıfırı tüketerek
iflâs ettiniz, daha ne oyunu özlü-
yorsunuz!..", deyince süt dökmüş kedi
gibi oradan uzaklaşmıştı.

Fakat bu geyikler ve serbest
hayat çok uzun sürmedi.

Bir gün köşkten çıkarken, ar-
kadan seslendiler:

— Şükrü bey, paşa seni istiyor.
Döndüm, merdivenleri çıktım,
vardım paşanın yanına:

— Ben gidiyorum.. diye fersiz
gözlerle yüzüne baktı.

Boş bulundum, birdenbire anla-
yamadım:

— Nereye paşam? diye soruver-
dim. Meğer o, öbür dünyayı kaste-
diymiş!

— Dediklerimi unutma.. Baş-
mın ucundan ayrılmı. Buralı hiz-
metçileri yanıma sokmayınız. A-
damlarımı çağır.. Onları bir daha
göreyim..

Yavaşça çıktım hepsini çağır-
dım. Etrafına toplandık. Mediha
Sultan bitişik odada ağlıyormuş.

Odada hiç ses sada yoktu. Dok-
torlar da başucunda duruyorlardı.

Bir saat kadar böyle geçti. Son-
ra doktorlar yavaşça yatağın yan-
ından ayrıldılar ve dudaklarıyla,
elleriyle işaretler yaparak, "susun..
bitti!..", demek istediler.

Benim oraya varışımın on beşin
ci günü paşa böylece öldü.

Cenaze hazırlandı, paşanın a-
damlarıyla biz birkaç kişi aldık Nis-
teki mezarlığa götürdük, fakat
gömmedik, oradaki bir odaya bir-
aktik. Sonra o cenaze ne oldu,
bilmem.

Benim aklım fikrim merhum
paşanın vasiyetinde, hele o iki
evrak dolu çantada.

İlk iş olarak Mediha sultandan
çantaların anahtarlarını istedim,
o da verdi.

Fakat oğlu Sami bey çantaları
almama müsaade etmedi:

— Padişahın da haberi var. Be-
ni buraya zaten bu iş için gönder-
diler. On beş gündür de sırf bu
mesele yüzünden burada bekleyip
duruyorum. Damat paşanın vasi-
yetidir bu.. deyip dayattım.

Sami bey evvelâ, mahzun görü-
nerek:

— Canım anladım ama, daha
cenaze yeni çıktı evden, elem keder
içindeyiz, şimdi sırası mı bunun?
diyordu.

Ona şöyle cevap veriyordum:

— Benim de yüreğim yanıyor,
bunca senelik damat paşamızı
bizim. Neyliyeyim oldu işte. Şimdi
vasiyetini yerine getirmesek ruhu
muazzez olmaz mı?.. Bize düşen
son sözlerini yerine getirmektir.
Yoksa yarın ahrette iki eli yaka-
mızdadır. Bırakınız da çantaları al-
ıp padişaha teslim edeyim. Bu işi
sessiz sadasız yapıverelim, bitsin
gitsin.

Sami bey kös dinlemişti. Çanta-
ları benimsemiği koymuş kafasına
bir kere. O söyledi, ben söyledim,
nihayet birdenbire kızdı, köpürdü:

— Ben adama çanta manta ver-
mem.. dedi çıktı için içinden.

— A kuzum, adama manta de-
ğil, padişaha vereceksin!

Deyinca büsbütün sinirlendi;

— Padişah da adam değil mi?

— Orası öyle.. Hakkın var Sa-
mi bey.. dedim ve gittim olanı
biteni telefonla San Remodaki pa-
dişaha arzettim.

Sultan Vahidettin sözlerimi din-
ledikten sonra bir müddet sesini
çıkarmadı. En sonunda, telefon
parası kabarcak diye yüreğime i-
nerek:

— Peki, dedi, ben Sami beye te-
lefon ederim.

O gün bu telefonun neticesini
bekledim. Sami beyde surat bir ka-
rış. Meğer padişah kendisine tele-
fon etmiş amı, o telefonu yarı yer-
de hünkârın yüzüne kapatmış..

Bunun üzerine sultan Vahidet-
tin beni telefona çağırttı:

— Bu adamla konuşulmaz, çan-
taları bırak, gel! dedi.

Ben de doğru San Remoya dön-
düm.

Padişah;

— Tafsillâtle anlat bakalım, de-
di, damat paşa neler söyledi ve na-
sıl öldü?

Sultan Vahidettin damat Ferit
paşayı eskiden severdi ama, son
zamanlarda ondan hiç hazzetmez-
di. Hattâ "şu herifin yüzünü bile
görmek, sesini bile işitmek istemi-
yorum artık!..", dediği zamanlar da
olmuştu. Ona da Zeynelabidin ho-
caya da "beni aldatan işte bu hok-
kabazlardır..", diye kızardı. Ölümlü-
ne pek acımamıştı. Lâkin çantala-
rı ele geçiremeyeşimize hayırlandı.

— Acaba içlerinde neler vardı?

der sonra bana çıkıştırdı:

— Yazıklar olsun sana. Adam
iki çantayı bir yolunu bulup oradan
kurtarmamış mıydı? Bir Sami
ile başa çıkamadın, senin Kayserli-
liğin neye yarar ki?.. diye..

Padişahın karşısına geçtim. Da-
mat paşanın yanına varışımızdan
son nefesini verişine kadar olan bi-
teni anlattım.

Dinledi, dinledi. Nihayet:

— Kurtuldu gitti, dedi

Teselli için ben:

— Siz sağ olun, siz merhumu za-
ten pek sevmeyiz,

Değerince ayağa kalktı, bir a-
şağı bir yukarı dolayarak söylen-
meğe başladı:

— Sadrazam olacak adam mıy-
dı ki?.. O ecebile aldanmış, ama
bunu ancak öbür dünyaya geç-
erken farkediyor. Yazık ki ben de
o gafllara kapılmışım. Yoksa sad-
razamlık kim, o kim? Bâde hara-
bül Basra itirafı zünüb!.. Bu, neye
yarar ki?

(Devamı var)

Hikâye

Allaha yazılan mektup
İngiliz hikâyesi

Yazan: Roda Roda Çeviren: Cevad Tefvik Enson

Joan Maro, gayet fakir ve saf
bir köylüydü. Vaziyetini ıslah için
elinden geleni yaptı. Lâkin teşeb-
büslerinin akim kaldığını görünce,
inkisarı hayale uğruyarak Allaha
bir mektup göndermeği düşündü
ve bütün cesaretini bir araya ge-
tirdikten sonra kalemi mürekkebe
daldırıp şu kelimeleri yazdı:

"Aziz Allah,
Sizde her şeyin mevcut ve ga-
yetle bol olduğunu biliyorum. Pa-
ra sarfetmiyorsunuz. Fakat icad
edebilirsiniz. Allahım!.. Joan Ma-
ro kuluna biraz merhamet et ve
zarfın arkasında yazılı olan adrese
yüz altın gönder. Bu suretle onu,
aşıktan ve sefaletten kurtarmış
olursun.."

Mektup bittikten sonra köylü,
bir zarf aldı ve elinden geldiği ka-
dar güzel ve okunaklı bir şekilde
şu kelimeleri yazdı:

Kadiri mutlak Allah efendimize,
Cennet mekânında

Kâğıdı büyük bir ihtimamla zar-
fım içine yerleştirdikten sonra pos-
tahaneye gitti ve mektubu taah-
hütlü olarak göndermek arzusunda
olduğunu posta memuruna söyledi.

Posta memuru, mektubun Alla-
ha yazılmış olduğunu görünce, ka-
bul etmesine imkân olmadığını bil-
dirdi. Joan Maro, hayatta geçirdi-
ği felâketli anları düşünerek pos-
ta memurunun karşısından uzak-
laşmak istemiyordu. Çok geçme-
den köylüyle posta memuru ara-
sında büyük bir münakaşa çıktı.

Bu hal posta müdürünün nazarı
dikkatini celbetmişti. Olup bitince
anlamak istedi. Posta memuru ile
köylünün sözlerini büyük bir dik-
katle dinledikten sonra posta me-
muruna göz kırparak köylüye
döndü ve:

— Dostum!.. Mektubunu ver:
Gönderceğim, dedi.

Joan Maro sordu:

— Taahhütlü mü?..

— Evet: Taahhütlü.

— Kaç para vereceğim?..

Posta müdürü tereddüd etme-
den cevap verdi:

— Malûm ya... Cennet biraz u-

zaktır. Oraya gidecek mektubla-
rın pulları da pahalıdır. Fakat Ce-
nâbıhakkı gönderilen mektupların
hususiyeti vardır: Pul yapıstırıl-
maz.

Saf köylü, böylece, arzusunun
masrafsız olarak yerine getirildiği-
ni görünce büyük bir sevinç için-
de postahaneden çıkıp gitti.

Posta müdürü gayet zeki ve
vicdanlı bir adamdır. Köylünün
mektubunu krala göndermeği bir
vazife telâkki etti ve betbaht ada-
mın mektubunu temiz bir zarfa
yerleştirdikten sonra kralın husu-
sî kâtipliğine gönderdi.

Sarayda köylünün safiyetile
posta müdürünün çok bilmişliğine
herkes kahkahadan güldü; çünkü,
bu mektup kralı güldürecek mahi-
yetteydi. Kral güleceği kadar gül-
dükten sonra Joan Maroya iste-
diği paranın verilmesini emretti.

Lâkin hazine müdürü sözde karıştı:

— Emir buyursunuz.. efendi-
miz hazretleri.. Yalnız âcizlerine
kalırsa.. Elli altın köylünün işini
tamamen göreceğine kanım.

— Pek âlâ.. Öyleyse elli altın
gönderiniz.

Bir hafta sonra Joan Maro Alla-
ha şu mektubu gönderdi:

"Bendenize ihsan etmek lûfun-
da bulunduğunuz para için size
bütün kalbimle müteşekkirim. Fa-
kat, bir daha kulunuza yardım et-
meği düşünce olursanız. Çok ri-
ca ederim, parayı doğrudan doğru-
ya bendenize gönderiniz; çünkü,
kral paranın yarısını alıyordu.."

Çeviren: Cevad Tefvik ENSON

Yerinde bir
teşebbüs

Balkanlılar arasında evvelce
tertip edilmekte olan futbol
şampiyonası muhtelif sebepler-
le bir kaç senedir yapılmamak-
ta idi, Haber aldığımızı göre
Beden Terbiyesi umum müdür-
lüğü bu müsabakaları yeniden
canlandırmak için bazı teşeb-
büslere girişmeğe karar vermiş-
tir.

Balkan milletleri arasında
deplasmanlı futbol maçları ya-
pılması ve bu müsabakalara her
milletten iki takımın iştirak et-
tirilmesi düşünülmektedir. Bu
teşebbüs kuvveden fiile çıktığı
takdirde bizden milli küme bi-
rinci ve ikincisinin bu müsaba-
kalara iştirak ettirilmesi karar-
laştırılmıştır. Bu mesele hak-
kında bir kongrenin akdi fede-
rasyonca Balkan federasyonları-
na teklif edilecektir.

Güzel bir karar

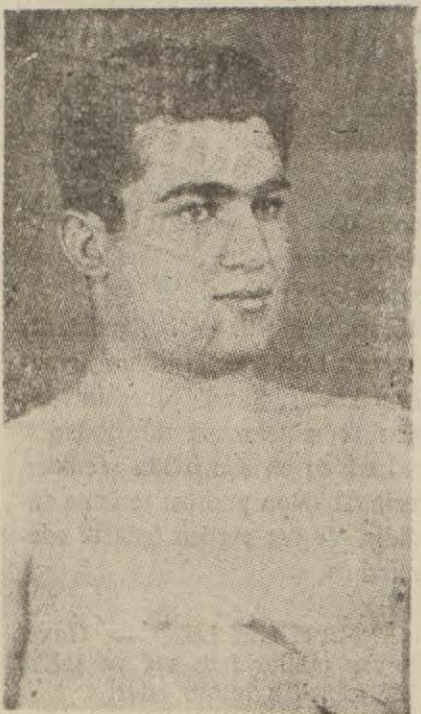
İstanbul, Ankara ve İzmir fut-
bol ajanları Ankara'da yaptık-
ları bir toplantıda futbolümüzün
yükselmesi hususunda bazı ka-
rarlar itihaz etmişlerdir. Bu
toplantıda tesbit edilen kararlar
genel direktörlük tarafından u-
mumiyet itibarıyla kabul edilmiş
gibidir. Verilen birinci karara
göre klüpler antrenör olarak ge-
tirecekleri futbolcuları resmi
müsabakalarda oynatabilecek-
lerdir.

Her klüp bu şekilde üç fut-
bolcu getirebilecektir. Ancak
futbolümüze muayyen bir sis-
tem sokmak için antrenör ola-
rak getirilecek bu futbolcuların
aynı memleketten olması şart-
tır.

İkinci mühim karar da İngil-
tereden bir hakem getirilmesi,
bu hakem geldikten sonra bura-
da bir kurs açılarak bu kursta
hakem yetistirilmesidir.

Fethi pehlivan
Dinarlıya meydan
okuyor

Türkiye birincilikleri başaltında
yedi defa birinci olmuş güreşçi
Fethi, dün matbaamıza gelerek Di-

narlı'nın Bulgar güreşçisi Feristanof
la yapacağı güreş hakkında bize de-
miştir ki:

"— Dinarlı memleketimizde Feerig-
tanof isimli Bulgar güreşçisiyle bir mü-
sabaka yapacaktır. Fakat bu müsaba-
kanın danışıklı doğuş olacağı muhak-
kaktır. Çünkü Dinarlı, eğer muhak-
kak bir müsabaka yapmak niyetin-
deyse, dahilde güreşçi mi kalmamış-
tır?

Karşımda, Türkiye birinciliklerin-
de birçok derece almış güreşçiler var-
dır. Evvelâ onlarla karşılaştım ve iyi
bir netice aldım da ondan sonra Bul-
garistandan güreşçi davet ettim. Şüh-
reti bizzet meşhûl kimselerin karşın-
da güreşmek, bir erkek oyunu olan
güreşin şanına yakışmaz.

Ben Türkiye birinciliklerinde baş-
altında yedi defa birinci geldim. Di-

1940 Olimpiyadı
yapılamıyor

Olimpiyat oyunları komitesinin te-
yit ettiği bir habere göre, 1940 olimpi-
yatlarının yapılması artık mümkün
değildir. Aynı komite 1944 de yapıl-
ması lâzımgelen önümüzdeki olimpi-
yat oyunlarının Finlandiyada yapıl-
masını istemiştir.

Türkiye futbol
birinciliği

Devam etmekte olan milli kü-
menin nihayetinde, milli küme
haricinde kalan şehirlerin teş-
külecekleri grupların birinci-
si ile milli küme birincisi ara-
sında bir müsabaka yapılacak
ve galip takım Türkiye birincisi
unvanını kazanacaktır.

İskoçya Kupası Dömi
Final Maçları

İskoçya kupasının dömi finali
Ranjer ile Moterval ve Dandi
United ile Erdrioiian takımları
arasında cereyan etti.

Glaskov'da Hampton stadında
oynayan Ranjer, Moterval ma-
çında Ranjer 60000 seyircinin
gözleri önünde rakibini dört-
bir gibi açık bir farkla mağlûp
etmiştir.

Dandi United ile Erdrioiian a-
rasındaki maçı da 26000 kiri ta-
kip etmiş ve iki takım 0—0 be-
rabere kalmıştır.

narlı her sefer bizimle güreşmekten
çekinmiştir. Fakat bu defa ben gazi-
yetle resmen meydan okuyorum.

Kendisile nerede olursa olsun bir
güreş tutarım. Herhalde bu meydan
okuyuş karşısında da Dinarlı gene
aldırmamak hünerini göstermeyecek
tir.."

Güreşçi Fethi, gazetemiz vasıtası-
le Dinarlı'dan bir cevap beklemektedir.

(Devamı var)

FOSFARSOL

KAN, KUVVET İŞTAH şurubu

FOSFARSOL, Kanın en hayati kısmı olan kırmızı yuvarla cıkları tazeliyerek çoğaltır. Tatlı iştah temin eder. Vücutte devamlı gençlik, dinçlik verir. Sinirleri canlandırarak asabi buhranları, uykusuzluğu giderir. Muannid inkı bazlarda, barsak tembelliğinde, Tifo, Grip, Zatürriye, Sıtma nekahatlerine, Bel gevşekliği ve ademi iktidarda ve kilo almakta şayanı hayret faidelor temin eder. FOSFARSOL'un diğer bütün kuvvet şurublarından üstünlüğü DEVAMLİ BİR SURETTE KAN, KUVVET, İŞTİHA TEMİN ETMESE ve ilk kullananlarda bile tesirini derhal göstermesidir...

Sihhat Vekâletinin resmi müsaadesini haizdir. HER ECZANEDE BULUNUR

YENİ HAYAT

Türkiyede nefasetile şöret bulan hakiki ve esas YENİ HAYAT karemelaları birdir. O da ABDÜLVAHİT TURAN markasıdır. Kahveciler için nefis lokumlarımız vardır.

Adrese dikkat: Galata Necatibey caddesi No. 92 Telefon: 40058

VAKİT matbaası

Kitap kısmını yeniden tanzim edip açmıştır

Kitap, mecmua, gazete basar. Tâbiler namına dizgi işleri alır.

RADYO

25.4.940 Perşembe

12.50: Müzik: Çalanlar: Fahri Kopuz, Cevdet Çağla, İzzettin Ökte, Vecihe. 1 — Okuyan: Semahat Özdenes; Azize Şenses; Melek Tokgöz, 13.30/14.00: Müzik: Hafif Müzik (Pl.) 18.00: Program ve memleket saat ayarı, 18.05: Müzik Radyo Caz orkestrası, 18.40: Konuşma (Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından), 18.55: Serbest saat, 19.10: Memleket saat ayarı, Ajans ve meteoroloji haberleri, 19.30: Müzik: Çalanlar: Rüben Kam, Vecihe, Cevdet Kozan, 1 — Okuyan: Muzeyyen Senar, Muzaffer İlkar, 20.15: Konuşma (Sihhat saati), 20.30: Müzik: Fasil heyeti, 21.15: Müzik: Radyo orkestrası, (Şef: Dr. E. Praetorius) P. J. Çaykofski: Konçerto Re Majör (Keman ve Orkestra için), Solist: Josef Arnoldi Zirkin, 22.05: Müzik: Deanna Durbin'in plakları, 22.15: Memleket saat ayarı, Ajans haberleri; Ziraat, Esham — Tahvilat, Kambyo — Nukut borsası (Fiyat), 22.30: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25/23.30: Yarınki program ve kapanış.

Enebi istasyonlarında Türkçe neşriyat

Belgrad: Saat 19 da kısa dalga 48. Paris: Saat 19.45 de kısa dalga 40, orta dalga 255; Tiran: Saat 20.15 de kısa dalga 50-55 de; Roma: Saat 21.30 da orta dalga 250, Londra: Saat 18.55 de kısa dalga 20, 31-5.

Beyoğlu Halk Sineması

Bugün matineden itibaren
2. Büyük Film Birden
1 — ÖLDÜREN ZEHİR
2 — Maceralar Kralı BUFALABİL (Türkçe Sözlü)

Dr. Kemâl Özsan

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu İstiklal caddesi No. 380 Bursa Pazarı üstü Ohonyan apartman. Tel. 41235

Dr. NECAETTİN ATASAGUN

Sabahları 8.30 a kadar. Akşamları 17 den sonra Lâleli Teyare Ap. Daire 2; No. 17 de hastalarını kabul eder.
Telefon: 23953

Çocuk Hekimi

Dr. Ahmet Akkoyunlu

Paksim - Faliyhane Palas No. 4
Pazarlardan maada her gün saat 15 den sonra. Telefon: 40127

En son modalarla

ahenkta yeni
PUDRA Renkleri

En son moda koleksiyonları bu mevsimin roboları, yeni yüz ve ten renklerle imitazı icab edeceği hissini uyandırmaktadır. Şimdi, meşhur bir güzellik mütehassısı tarafından icad edilen en son moda renkler, cazib Tokalon pudrası serisine dahildir. Ve her yerden tedarik edebilirsiniz.

"NATURELLE." — Gayet beyaz cildler için saf ve şeffaf bir güzellik temin eder.

"PECHE." — Açık tenli sarışın ve esmerlerin ekserisine gayet uygun bir güzellik temin eder.

"BRUN SOLEIL." — Esmerler için cazip bir sevimlilik temin eder. Ve şimdiye kadar gördüklerinizden daha parlak, daha canlı ve daha cazip diğer bir çok renkler.

Tokalon pudrası havalandırılmış, ki bu sayede on defa daha ince kılar - olduğundan tabii görünür. Onda taze çiçeklerin kokusunu hissedersiniz. Bu pudra, "Krema köpüğü", imitazı usulile karıştırılmış olduğundan iki misli fazla sabit durur. Tokalon pudrasının yeni ve cazip renklerini görünüz.

KENDİNE HAYRAN

Çünkü tenine en uygun rengi bulmuş

IDELINE KAVUŞMUŞTUR

Oksürenlere Katran Hakkı Ekrem
Hakkı Katran Pastilleri de vardır

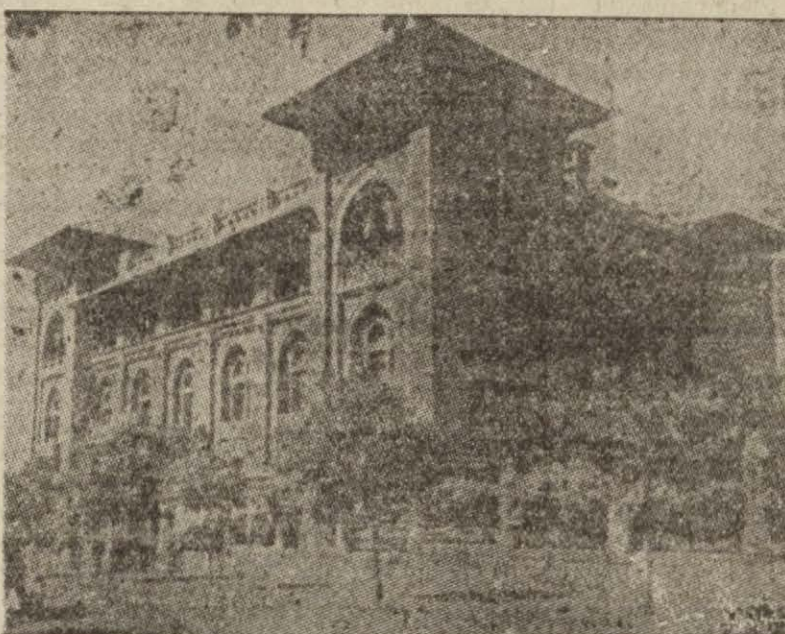
Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 Lira ikramiye Veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	500	"	2.000	"
4	250	"	1.000	"
40	100	"	4.000	"
100	50	"	5.000	"
120	40	"	4.800	"
160	20	"	3.200	"

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kuralar senede 4 defa: 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

EREĞLİ HAVZASI

Kömürleri Satış Birliğinden

İstanbul ve Zonguldakta satış birliği teşkilatında çalışmak isteyen imtihanla muhasip, muhabere memuru ve daktilo almaktır. Talip olanların aşağıdaki şartları haiz olması lazımdır.

- A — Türkiye cumhuriyeti tebaasından olmak
- B — Askerliğini ikmal etmiş bulunmak.
- C — Asgari ortamektep mezunu bulunmak.
- D — Hüsnühal ve tercümeihal varakaları ibraz etmek.

Yukarıdaki evsafi haiz olanların 29 nisan 1940 tarihine kadar vesfiki ile birlikte müracaatları lazımdır.

İMTİHAN GÜNLERİ

Muhasip imtihanı 30 nisan 1940 salı günü saat 9 da,

Muhabere memuru ve daktilo imtihanları aynı gün öğleden sonra saat 15 de yapılacaktır. Lisan bilenler tercih edilir.

İmtihanda muvaffak olanlara barem derecesine göre ücret verilir.

MÜRACAAT ve İMTİHAN YERİ

Tophanede Devlet denizyolları karşısında iskele caddesi 28 No. da.

PAKİT ALAR ASIR KURUSLAR SERVET YAPAR

T. İş Bankası

1940 Küçük Cari Hesaplar İkramiye Plânı

1 adet 2000 lirası	= 2000.— lirası
3 " 1000 "	= 3000.— "
6 " 500 "	= 3000.— "
12 " 250 "	= 3000.— "
40 " 100 "	= 4000.— "
75 " 50 "	= 3750.— "
210 " 25 "	= 5250.— "

Kesideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

İst. Vakıflar Direktörlüğü ilanları

Semti ve mahallesi	Cadde veya sokağı	No. sı	Cinsi	Muhafazası
Davut paşa, Kasap	İskele	19	Ev	6
İlyas				2
Eyüp, kızılmescit	Dibaghane	24	Mesrutahane	4
Eyüp, kızılmescit	Kalenderhane	57	Tekke samahanesi	4
Kazıçesme	Demirhane	63	Dükkan	4
Aksaray, Çakırağa	Tramvay	12,14	Arsa	4

Yukarıda yazılı mahaller 941 senesi mayıs sonuna kadar pazarlık ile rayaya verileceğinden istekliler 30 nisan 1940 salı günü saat onbeşe Çemberlitahta İstanbul vakıflar başmüdürlüğünde vakıf alarını katılmaları gelmeleri. (3298)